

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အမှာစာ	၇
	Preface	၁၁
	လက်စွဲစာအုပ်ပြုစုရေးကော်မတီဝင်များ	၁၃
	စာအုပ်ထုတ်ဝေခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်	၁၅
အခန်း (၁)	မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာ	၁၉
အခန်း (၂)	လူနာချဉ်းကပ်ခြင်း၊ ရောဂါ အမည်သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ကုထုံးများ	၅၀
အခန်း (၃)	မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်များ လိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ်များ	၆၃

အခန်း (၄)	တိုင်းရင်းဆေးပညာဖြင့် ကုသခံယူမှု များသောရောဂါများ	၉၇
အခန်း (၅)	ကုသခံယူမှုအများဆုံးရောဂါများနှင့် ကုထုံးများ	၁၁၅
အခန်း (၆)	တိုင်းရင်းဆေးဆရာများ၏ အသုံးအများဆုံးဌာနဆေးဖုံများ	၂၀၇
အခန်း (၇)	လူနာမှတ်တမ်းရေးသွင်းနည်းစနစ်၊ လူနာညွှန်းပို့မှု နည်းစနစ်	၂၄၉
	အသုံးများသော ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ	၂၆၇

နောက်ဆက်တွဲ

- ဇီဝဓာတုဆိုင်ရာ စံကိန်းဂဏန်းများ	၂၈၇
- ရည်ညွှန်းချက်	၃၀၈

လက်စွဲစာအုပ်ပြုစုခြင်းရည်ရွယ်ချက်

မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးဆရာများသည် ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာကပင် တိုင်းရင်းဆေးပညာဖြင့် ပြည်သူလူထု၏ကျန်းမာရေးကို ပြုစောင့်ရှောက်ပေးလျက် ရှိပါသည်။ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးပညာဖြင့် ကျန်းမာရေး ပြုစောင့်ရှောက်ရာတွင် တိုင်းရင်းဆေးပညာ၏ နယကြီးလေးပါးဖြစ်သော ဘေသဇနယ၊ နက္ခတ္တနယ၊ ဝိဇ္ဇာဓရနယနှင့် ဒေသနာနယ နည်းစနစ်များကို အသုံးပြုပါသည်။ တိုင်းရင်းဆေးဆရာ တစ်ဦးချင်းအနေဖြင့် နယလေးပါး၏ နည်းစနစ် တစ်ခုစီ သို့မဟုတ် ၂ ခုကို ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ပြီး ၎င်းတို့ ကျွမ်းကျင်သော နည်းစနစ်ဖြင့် လူနာကို ဆေးဝါးကုသပေးပါသည်။ နည်းစနစ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားခဲ့ရာတွင် ကျွမ်းကျင်သော ဆေးဆရာကြီးများထံတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ လက်ပွန်းတတီးနေထိုင်၍ လက်တွေ့သင်ကြားတတ်မြောက်ခဲ့သကဲ့သို့ နိုင်ငံတော်မှ ဖွင့်လှစ်သော

တိုင်းရင်းဆေးသိပ္ပံ၊ တက္ကသိုလ်၊ သင်တန်းများ တက်ရောက်အောင်မြင်၍ တတ်မြောက်ကြသူများလည်း ရှိပါသည်။ လေ့ကျင့်သင်ကြားတတ်မြောက်ကြသော တိုင်းရင်းဆေးဆရာများသည် နိုင်ငံတော်ပိုင် တိုင်းရင်းဆေးရုံ ဆေးကုဌာနများတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြသူများအဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိကိုယ်ပိုင် ဆေးကုခန်းဖွင့်လှစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထု၏ ကျန်းမာရေးကို တိုင်းရင်းဆေးပညာဖြင့် ပြုစောင့်ရှောက်ပေးကြပါသည်။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးရာတွင် တိုင်းရင်းဆေးသိပ္ပံ၊ တိုင်းရင်းဆေးတက္ကသိုလ်မှ လေ့ကျင့်သင်ကြား တတ်မြောက်ပြီးသော တိုင်းရင်းဆေးဆရာများသာမက သုံးဘာသာ၊ လေးဘာသာစာမေးပွဲအောင်မြင်ပြီးသူ၊ တစ်နှစ်သင်တန်းအောင်မြင်ပြီးသူ တိုင်းရင်းဆေးဆရာမှတ်ပုံတင် (တဆ) ရပြီးသူများကလည်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသော တိုင်းရင်းဆေးဆရာအများစုသည် သစ်ဥသစ်ဖု သစ်ပင် သစ်ရွက် သစ်သီးစသည့် ဆေးဖက်ဝင် အပင်များကို အသုံးပြု၍ ဆေးဖော်စပ်ကုသပေးရသော နည်းစနစ်ဖြင့် ကုသကြပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ရပ်မှ လက်တွေ့ဆေးကုသနေကြသော တိုင်းရင်းဆေးဆရာ ၃၀ စီပါဝင်သော အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ ၂ ခုတွင် သွေးတိုးရောဂါ၊ ဆီးချိုရောဂါ၊ လေငန်း

ရောဂါ၊ မီးယပ်ရောဂါ၊ အနာပေါက်ရောဂါ စသည်တို့၏ ဆေးချက်နှင့် ကုသပုံများကို လေ့လာမှုစစ်တမ်း ကောက်ယူကြည့်ရာတွင် တိုင်းရင်းဆေးဆရာများထံသို့ လာရောက်ကုသမှု ခံယူကြသည့် ရောဂါဝေဒနာရှင်များသည် နာတာရှည်ရောဂါများ ဖြစ်ကြသည့် သွေးတိုး၊ ဆီးချို၊ လေငန်း စသည်တို့အပြင် အမျိုးသမီးအများစုမှာ မီးယပ်ကြောင့်ဖြစ်သော ရောဂါများဖြစ်ကြပါသည်။ အနာပေါက်နှင့် အနာရောဂါများကိုလည်း တိုင်းရင်းဆေးဆရာများထံသို့ လာရောက်ကုသမှုခံယူကြသည်ကိုလည်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ရပ်တွင် ဆေးဝါးကုသကြမည့် တိုင်းရင်းဆေးသိပ္ပံနှင့် တိုင်းရင်းဆေးတက္ကသိုလ်ဆင်း တိုင်းရင်းဆေးဆရာသစ်လွင်များ၊ တစ်နှစ်သင်တန်းစသည့်သင်တန်း အောင်မြင်ပြီးဆေးကုသနေကြသည့် တိုင်းရင်းဆေးဆရာများအတွက် ဆေးကုသရာတွင် အလွယ်တကူအသုံးပြုနိုင်မည့် ဆေးချက်နှင့် ကုသပုံများကို လက်စွဲစာအုပ်တစ်အုပ်အဖြစ် ပြုစုရန်ရည်ရွယ်၍ ပြုစုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လက်စွဲစာအုပ်ပြုစုရာတွင် ရောဂါအားလုံးအတွက် သုံးစွဲနိုင်ရန် ပြုစုထားခြင်း မဟုတ်ဘဲ တိုင်းရင်းဆေးဆရာများထံသို့ အများဆုံး လာရောက်ကုသမှု ခံယူသောရောဂါ ၅မျိုးအတွက်သာ ပြုစုမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ပြုစုရာတွင် တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်များ ဖြစ်ကြသော တိုင်းရင်းဆေး တက္ကသိုလ်မှ ကထိက/ဌာနမှူးများ၊

ဒုတိယပါမောက္ခချုပ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းရင်းဆေးရုံအုပ် (JICA counterpart) တို့က ပြုစုကြမည် ဖြစ်ပါသည်။ လက်စွဲစာအုပ်ဖတ်ရှုသူ တိုင်းရင်းဆေးဆရာများအနေဖြင့် မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးနှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာများ၊ တိုင်းရင်းဆေးဆရာတိုင်း သိသင့်သော နဝရတ်ကတိသစ္စာ၊ တိုင်းရင်းဆေးကောင်စီဥပဒေများ စသည်တို့ကို သိရှိနားလည်စေရန်ကိုလည်း ထည့်သွင်းပြုစုထားပါသည်။ ထို့ပြင် လူနာမှတ်တမ်းရေးသွင်းနည်းစနစ်နှင့် လူနာညွှန်းပို့မှုစနစ်များကို နားလည်သိရှိစေရန်ကိုလည်း ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ တိုင်းရင်းဆေးပညာဖြင့် ရောဂါဖော်ထုတ်ပြီးသော်လည်း ရောဂါ၏ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုနှင့် အခြေအနေများကို သိပ္ပံနည်းကျ သိရှိနိုင်စေရန် Biochemical reference များကိုလည်း အလွယ်တကူရှာဖွေနိုင်ရန် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။